

**Ю.А.Гагарин атындағы №4 орта мектебі бойынша
мектеп психологтарының 2022-2023 оқу жылындағы
жылдық жұмыстарының қорытынды есебі**

**Ю.А.Гагарин атындағы №4 орта мектебі бойынша
мектеп психологтарының 2022-2023 оқу жылындағы
жылдық жұмыстарының қорытынды есебі**

Мектебімізде 2022-2023 оқу жылында 2 мектеп психологы жұмыс жүргізді. Олар:

1. Бекибаева Асылай Алмасевна – жоғары білімді, еңбек өтілі - 18 жыл.
2. Нурғалиева Рысгуль Мухамбетовна - жоғары білімді, еңбек өтілі - 13 жыл.

Мектептегі психологиялық жұмыстар №4 Ю.А.Гагарин атындағы орта мектебінің мол тарихын, мектеп ұжымының, мектеп оқушыларының қалыптасқан дәстүрлері мен жақсы үрдістерін есепке ала отыра, өткен оқу жылындағы мәселелер ескеріліп, жылдық жоспар жасақталып, жұмыстар жүргізілді.

Басты мақсат – мектеп оқушыларын өз Отанын, елін, жерін сүйетін, халқымыздың салт – дәстүрін құрметтейтін, дәріптейтін нағыз елжанды азамат, тұлға болып қалыптастыруға сан - алуан жұмыстар жүргізілді.

Оқу жылы басында барлық пән мұғалімдер, сынып жетекшілер, оқушылар сыныптар бойынша есепке алынды. Оқу жылы басында барлығы 1472 оқушы қамтылып отыр.

Оқу жылы барысында төмендегідей жұмыстар жүргізілді:

Диагностикалық бағытта жүргізілген жұмыстар:

Мектеп бойынша 7 1-сынып бар. Барлығы 166 оқушы. 1-сынып оқушыларының мектепке оқуға дайындықтарын анықтау мақсатында I тоқсанда К.Ирасектің әдістемесі жүргізілді. Қорытындысы бойынша 4-оқушы мектепке дайын есемстігі анықталды.

Бастауыш сынып оқушыларының танымдық процестерін диагностикалау мақсатында 2-4-сынып оқушыларына логикалық ойлауларына «Анаграмма», қабылдауларына «Төртінші артық», есте сақтауларына «Он сөз», зейіндеріне байланысты «Таблица» әдістемелері қолданылып, жүргізілген жұмыстар қорытындыланды

Сыныбы	Жалпы оқушылар саны	Қатысқан оқушылар саны	Деңгейлері	Ойлаулары «Анаграмма»	Есте сақтаулары «Он сөз»	Зейіндері «Кесте»
2 «а»	23	23	Жоғары	9	8	5
			Орташа	11	12	15
			Төмен	3	3	3
2 «б»	22	22	Жоғары	6	4	7
			Орташа	14	15	10
			Төмен	2	3	5

2 «а»	23	23	Жоғары Орташа Төмен	8 12 3	9 11 3	4 13 6
2 «б»	22	22	Жоғары Орташа Төмен	9 12 1	12 8 2	4 17 3
2 «в»	23	23	Жоғары Орташа Төмен	7 12 4	7 14 2	6 15 2
2 «г»	22	22	Жоғары Орташа Төмен	4 15 4	3 13 6	4 17 3
2 «д»	23	23	Жоғары Орташа Төмен	3 9 11	5 7 11	8 11 4
3 «а»	23	23	Жоғары Орташа Төмен	10 11 2	12 10 1	10 11 2
3 «б»	23	23	Жоғары Орташа Төмен	9 11 3	9 12 4	4 13 6
3 «в»	24	24	Жоғары Орташа Төмен	4 14 6	5 13 7	9 12 2
3 «г»	24	24	Жоғары Орташа Төмен	3 15 6	7 12 5	11 10 3
3 «д»	23	23	Жоғары Орташа Төмен	3 13 7	5 15 3	9 11 3
3 «е»	22	22	Жоғары Орташа Төмен	2 16 4	4 17 3	4 15 4
3 «ж»	26	26	Жоғары Орташа Төмен	7 11 8	9 11 6	6 11 9
4 «а»	23	23	Жоғары Орташа Төмен	8 11 4	10 12 2	7 12 4
4 «б»	24	24	Жоғары Орташа Төмен	9 12 2	11 10 3	7 12 4
4 «в»	20	20	Жоғары Орташа Төмен	5 13 2	7 9 4	5 11 4
4 «г»	25	25	Жоғары Орташа Төмен	6 13 6	8 12 7	5 14 6
4 «д»	23	23	Жоғары Орташа Төмен	4 13 6	6 15 2	4 13 6
4 «е»	22	22	Жоғары Орташа Төмен	4 14 4	7 10 5	7 10 5
4 «ж»	19	19	Жоғары Орташа Төмен	3 9 7	3 11 5	4 9 6

5 -сынып оқушыларының орта буынға бейімделулерін бақыланып, бейімделе алмай отырған 4 оқушы анықталды.

Оқу жылы барысында оқушылардың эмоционалдық жағдайын, агрессиялық деңгейін анықтау мақсатында «Кактус» гафикалық әдістемесі жүргізіліп, агрессивті оқушылар анықталмады.

9-11-сынып оқушыларының кәсіптік бағдарын анықтау мақсатында Г.Матвееваның «Баланың профильдік қызығушылығын анықтау» тақырыбындағы сауалнамасы жүргізілді.

Жасөспірімдер арасындағы суицидалды мінез-құлықты анықтау мақсатында мектебіміз бойынша жыл сайын дәстүрлі түрде I жарты жылдықта 7-11 сынып оқушыларына Фергюсон мен Расселдің әдістемесі бойынша «Жалғыздық деңгейі» сауалнамасы, Артон Темки Бектің «Депрессия шкаласы» әдістемесі, Э.Ховардтың «Сіз стресске сезімталсыз ба?», сауалнамасы, «Уайымға бейімсіңбе» графикалық тесті, 7-11-сынып оқушылары арасында «Жаңбыр астындағы адам» графикалық тестісі және Ч.Д.Спилбергер, Ю.Л.Ханиннің «Қобалжу шкаласы» әдістемелері жүргізіліп қорытындыланды.

Мектеп бойынша 2 11-сынып бар. Барлығы 47 оқушы. 11-сынып оқушыларының ҰБТ-ге дайындықтарын анықтау мақсатында Артон Темки Бектің «Депрессия шкаласы» әдістемесі, Э.Ховардтың «Сіз стресске сезімталсыз ба?», сауалнамасы, «Уайымға бейімсіңбе» графикалық тесті, «ҰБТ-ге дайындығың қалай?» тақырыбында сауалнама өткізілді.

Дайындығы жоғары – 10

Дайындығы орташа – 31

Дайындығы төмен – 6

Зорлық-зомбылықты алдын алу мақсатында «Зорлық-зомбылық туралы мен не ойлаймын?» тақырыбында 8-11-сынып оқушыларына сауалнама жүргізілді.

Ерекше білімді қажет оқушылардың таным процестерін диагностикалау мақсатында логикалық ойлауларына «Артық нәрсені алып таста», «Суреттегі қатені тап», есте сақтауларына «Он сөз», зейіндеріне байланысты «Таблица», қабылдау деңгейін анықтауға «Не жетіспейді?» әдістемелері қолданылды.

№	Оқушының аты-жөні	Сыныбы	Логикалық ойлау «Артық нәрсені тап»	Есте сақтау «Он сөз»	Зейін «Кесте»	Қабылдау «Не жетіспейді?»
1	Ротнов Сергей	3 «В»	-	-	-	-
2	Азаматұлы Бекарыс	3 «И»	★	-	-	★
3	Шведов Вячеслав Вячеславович	3 «И»	-	-	-	-
4	Черноморсков Даниил	3 «В»	-	-	-	-

	Сергеевич					
5	Қатеп Нұрасыл	4 «б»	+	+	+	+
6	Демешов Ерасыл	4 «д»	-	-	-	-
7	Ғизат Талап Нұрланұлы	4 «е»	-	-	-	-
8	Серік Диас	5 «а»	★	+	-	★
9	Абай Ақкенже Еркебұланқызы	5 «б»	★	★	+	+
10	Икрам Інжу Гинаятқызы	5 «г»	-	-	-	-
11	Рамазан Иман Ақеділұлы	5 «е»	★	-	-	★
12	Сапар Ислам Арманұлы	5 «ж»	-	-	-	-
13	Ротнов Николай Павлович	5 «и»	-	-	-	-
14	Курин Роман Александрович	7 «в»	+	+	+	+
15	Жалғаспай Мурат Қайратұлы	8 «г»	-	-	-	-
16	Жұмабек Рамазан Адиетұлы	9 «а»	-	-	-	-
17	Даулет Сандуғаш Сәрсенқызы	9 «б»	★	+	-	-
18	Сұлтанов Бакберген Каиржанович	9 «г»	★	★	+	+
19	Ардақ Айым Асетқызы	9 «д»	-	-	-	-

Оқу жылы барсында жас мамандарға мұғалімдердің өз мамандықтарына көзқарастарын анықтау барысында «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ педагогикалық шеберлік орталығы ұсынған 12 сұрақтан тұратын сауалнамалар жүргізілді. Нәтижесінде әр мұғалімдер өз қызметіне қалауларымен келгендіктері анықталды.

Мектеп бойынша дінге бейім оқушыларды анықтау мақсатында бақылау, әңгіме сағаттары өткізілді. Дінге бейім 5 оқушы анықталды.

Жетім, жартылай жетім, аз қамтылған оқушылармен назарда болып, сыныптастарымен, сынып жетекшісімен, пән мұғалімімен қарым – қатынасын ақықтау мақсатында сабақтарына қатысып, бақыланып отырды.

Диагностикалық бағатта жүргізілген жұмыстар бойынша мектебімізде тәртіп бұзуға бейім, суицидалды мінез-құлықты, дәстүрлі емес дінге бет бұрған оқушылар, сондай-ақ наркологиялық диспансерде есепте тұрған оқушылар анықталған жоқ.

Түзету-дамыту бағытында жүргізілген жұмыстар:

1-сынып оқушыларының оқуға психологиялық дайындығын, түзету-дамыту жұмыстары бойынша «Жануарлар мектебі» әдістемесі жүргізілді.

Бастауыш сынып оқушыларының танымдық процестерін түзету – дамыту жұмыстары бойынша психологиялық жаттығулар жүргізілді.

5-сынып оқушыларын мектепке бейімдеулерін дамыту мақсатында «Бесінші сынып деген не?» тақырыбында психологиялық тренинг өткізілді.

Оқушылардың өздерінің жан дүниесіндегі жағымсыз энергиялар-ашу-ыза, агрессиямен жұмыс жасауға мүмкіндік беру, жағымсыз эмоциялардан қиянатсыз арылуға үйрету, рефлексивті механизмді белсендендіру мақсатында «Агрессивті мінез-құлықты жеңу мен төмендету» тақырыбында тренинг ұйымдастырылды.

Деструктивті мінез-құлықты түзету-дамыту жұмыстары бойынша 11 түзету сабақтары өткізілді.

Жасөспірімдер арасындағы суицидалды мінез-құлықты оқушыларды түзету-дамыту бойынша «Күлімде өмір ғажап!», «Өмір қандай керемет!», «Мен таңдаған өмір!» тақыптарында тренингтер өткізілді.

9-11-сынып оқушыларына мамандық таңдауға бағыт-бағдар беру мақсатында «Өзің қалаған мамандық» тақырыбында тренинг өтті.

Мемлекеттік бітіру емтиханы және ҰБТ-ға дайындық жұмысында психологиялық тұрғыдан қолдауды ұйымдастыру мақсатында ата-аналаға «ҰБТ-ге дайындаудың психологиялық ерекшеліктері», оқушыларға «ҰБТ-ге сеніммен барайық» тақырыптарында тренингтер жүргізілді.

Ұжымның психологиялық ахуалын дамыту мақсатында мұғалімдерге «Үлгі болу-қызмет етудің ең тиімді жолы» тақырыбында тимбилдинг ұйымдастырылып, жас мамандарға жас мамандар жетекшісімен бірлесе отырып «Жарқын болашақ иесі-жас маман» тақырыбында жұмыстар ұйымдастырылды.

Ерекше білімді қажет оқушылардың таным процестерін түзету-дамыту мақсатында ойын-жаттығулар жүргізілді.

Профилактика және психологиялық ағарту бағында жүргізілген жұмыстар:

Жасөспірімдер арасындағы суицидалды мінез құлықты алдын алу мақсатында «Жасөспірім суицидінің алдын алу: жасөспірімге депрессиядан, абыржулық және психологиялық жарақаттан шығуға қалай көмектесуге болады?» тақырыбында ата-аналарға семинар-тренинг өткізілді.

11-сынып оқушыларының ҰБТ-ге деген қорқыныш сезімдерінен алдын алу мақсатында «ҰБТ дегеніміз не және оның мен үшін маңызы қандай?» тақырыбында тренинг өтті.

Репродуктивтік денсаулықты қорғау, қаламаған жүктілікті алдын алу мақсатында «Мен бойжетіп келемін» тақырыбында жоғары сынып қыз балаларына әңгіме сағаты өткізілді.

Зорлық-зомбылық, жыныстық тиіспеушілік, құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою, алдын алу жұмыстары бойынша жоғары сынып оқушыларына «Жасөспірімдердің арасындағы буллинг пен кибербуллинг және одан қорғану жолдары» тақырыбында, ал ата-аналарға «Зорлық-зомбылықсыз балалық шақ» тақырыбында семинар-тренинг ұйымдастырылды.

Жеткіншектер мен жасөспірімдерді ғаламтор мен компьютерлік ойындарға тәуелділік пен зиянды әдеттерден алдын алу мақсатында «Мен және ғаламтор», «Зиянды әдеттерден аулақ болайық» тақырыптарда әңгіме сағаттары жүргізілді.

Кенес беру бағытындағы жүргізілген жұмыстар:

Ата-аналарға «1-сынып оқушыларының мектепте оқуға бейімделуі» және «5-сынып ата-аналарына психологиялық көмек» тақырыбында жеке, топтық кеңес жұмыстары ұйымдастырылды.

ҰБТ-ге дайындық бойынша 11-сынып оқушыларына психологиялық кеңес ұсынылды.

Кәсіби бағдарлау мәселесі бойынша 9-11-сынып оқушыларына психологиялық кеңес берілді.

Жасөспірімдердің жыныстық ағарту деңгейін арттыру мақсатында топтық, жеке кеңестер өткізілді. Сондай-ақ суицидалды мінез-құлықты алдын алу бағытында «Егерде қиын жағдайға душар болсаң...» тақырыптарында кеңес ұсынылды.

Тұлғааралық және топаралық жанжалдарды шешуде делдалдық жұмыстарды ұйымдастырылды (мектептегі медиация).

«Сенім жәшігі» мен «Сенім телефонына» келіп түскен арыз-шағымдарды аптасына бір рет зерделеу жұмыстары жүргізілді.

Жыл бойына жас мамандарға, мұғалімдерге кеңес беріліп отырды.

Оқу жылы ішінде ата-аналарға көкейкесті психологиялық-педагогикалық мәселелер бойынша кеңес, әңгімелер өткізілді.

Ал, жеке кеңес алушыларға тоқталар болсақ. Өз бетінше кеңес алуға келген оқушылар саны 155, мұғалімдер саны 43, ата-аналар саны 48.

Ұйымдастыру-әдістемелік бағытында жүргізілген жұмыстар:

Жыл ішінде психологиялық дәріс, семинар, кеңес беруге дайындық жұмыстары жүргізіліп отырды.

Білім алушыларға арналған түзету бағдарламалары құрастырылды.

Жүргізілген жұмыстар өңделіп, талданып, нәтижесі жинақталып жұмыстар ұйымдастырылды.

Қажетіне орай арнайы мамандармен байланыста жұмыстар жүргізілді.

Облыс көлеміндегі түрлі семинар-тренингтерге, ғылыми-тәжірибелік конференцияларға қатысып, қалалық әдістемелік орталықпен тығыз байланыс орнатылды.

Психологиялық қызмет Қазақстан Республикасы оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 25 тамыздағы №377 бұйырығына сәйкес жоспарлы жұмыс жүргізілді.

Мектеп басшысы:

Борашев М.К.

Мектеп психологтары:

Бекибаева А.А

Нургалиева Р.М.